

ACADEMIA ROMÂNĂ
SECȚIA DE ȘTIINȚE BIOLOGICE
- REPERE ISTORICE -

La 1/13 aprilie 1866 s-a înființat *Societatea Literară Română*, care de la 1 august 1867 a fost cunoscută sub numele de *Societatea Academică Română*. Alături de secțiunile filologico-literară și arheologico-istorică, la 19 septembrie 1872 s-a constituit și **Secțiunea științelor naturale** în care, treptat, vor fi incluși specialiști din diverse domenii ale științelor (geologie, geografie, biologie, botanică, meteorologie, medicină umană și veterinară, fizică, chimie, matematică etc.).

Printre primele activități ale secțiunii se remarcă scoaterea la concurs a două lucrări din domeniul botanic, privind descrierea agricolă și flora unui județ. În ultimul volum de *Memorii și Notițe* editat de *Societatea Academică Română* au fost publicate patru lucrări aparținând membrilor **Secției de științe naturale**.

La 29 martie/10 aprilie 1879, prin Decretul domnesc nr. 1246, s-a hotărât transformarea Societății Academice Române în Institut Național cu denumirea de *Academia Română*, având drept scop „*cultura limbii și a istoriei naționale, a literaturilor, a științelor și frumoaselor arte*”. Conform statutelor, Academia Română și-a păstrat structura organizatorică a Societății Academice Române, în acest cadru **Secția științifică** ocupându-se cu „*lucrările de științe exacte și fizice, care au ca scop utilitatea generală*”.

După Marea Unire din 1918, odată cu dezvoltarea științelor exacte, în forul academic, a cărui componență era dominată de istorici, filologi și scriitori, au fost incluși mai mulți reprezentanți ai științelor, recunoscuți la nivel internațional. Primii naturaliști români, în mare parte și medici, s-au format mai ales în țările din Europa de Vest, în special în Germania și Franța. Inițial, preocuparea principală a fost legată de organizarea învățământului universitar și preuniversitar din domeniul științelor naturii. Ulterior, acești organizatori de școli și deschizători de drumuri s-au ocupat de dezvoltarea unor direcții noi de cercetare științifică. În perioada interbelică, atât de sugestiv numită de istoricul Dan BERINDEI „*vremea împlinirii*”, biologia românească a avut o dezvoltare puternică, prin înființarea de universități, muzee, grădini botanice, institute și stațiuni de cercetare, fapt care s-a datorat dezvoltării economice și resursei umane de valoare.

Dintre primii naturaliști și medici care s-au aflat la conducerea Secțiunii științifice, menționăm:

- **Anastasiu FĂTU** (1816-1886), președinte în perioada 1872-1874, donator al *Societății Academice Române*, medic și botanist, primul naturalist român membru titular al Academiei Române. A fost primul medic pediatru din Moldova, implicându-se în activitatea de popularizare a medicinei în rândul maselor. În domeniul botanic a tipărit primul *Manual românesc de botanică* (1877) de nivel universitar și a înființat la Iași, din resurse personale, prima *Grădină Botanică* din Principatele Române (1856). În discursul de recepție din 1872 acesta s-a referit la „*încercările făcute pentru dezvoltarea științelor naturale în România*”. În *Istoria generală*, publicată în limba franceză, la Geneva (1868), numele său este menționat în capitolul *Oameni de stat – Oameni de știință – Fondatorii unor mari instituții de interes public*.
- **Dimitrie VOINOV** (1867-1951), zoolog, histolog și citolog, președinte al Secțiunii științifice în perioada 1936-1939. La Universitatea din București a pus bazele renumitei *Școli de citologie animală*, a adus contribuții remarcabile la dezvoltarea morfologiei animale celulare, efectuând cercetări asupra unor grupe de insecte (coleoptere, lepidoptere și ortoptere). A fost primul cercetător din lume care a descoperit *aneuploidia* sau *polisomia* la animale.
- **Grigore ANTIPA** (1867-1944), biolog, ihtiolog, oceanolog, zoolog, una dintre cele mai reprezentative personalități științifice din România, fondatorul *Școlii românești de hidrobiologie, ihtiologie și oceanologie*, director al Pescăriilor Statului, creator al muzeologiei

moderne la început de secol XX, prin introducerea pentru prima dată în lume a dioramelor biologice la Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”. A pus bazele unei noi științe, interdisciplinare – *bioeconomia* – termen reluat astăzi de marii economiști ai lumii, în condițiile exploataării excesive a resurselor naturale. A fost președinte al Secțiunii științifice în perioada 1939-1942 și a avut două mandate de vicepreședinte al Academiei.

Odată cu reorganizarea vechii Academii în *Academia Republicii Populare Române* (1948), cercetările de biologie din țara noastră, în special din domeniile botanică și zoologie, au cunoscut o dezvoltare deosebită, cunoașterea florei și faunei devenind un obiectiv asumat de noua conducere a Academiei. În acest context, o inițiativă remarcabilă a reprezentat-o înființarea *Colectivelor pentru studiul florei și al faunei* - inventarul speciilor de plante și animale de pe teritoriul României, alături de cercetările geografice, geologice etc. reprezentând preocupări majore, fiind incluse în Planul de Stat, în cadrul activității Academiei.

Conform Statutului din 12 august 1948, instituția academică a fost împărțită în șase secții: - științe matematice, fizice și chimice; - **științe geologice, geografice și biologice**; - științe tehnice și agricole; - științe medicale, științe istorice, filosofice, economice și juridice; - limbă, literatură și artă.

Prin Statutul din 2 iulie 1955, numărul secțiilor a crescut la opt, iar la 3 februarie 1965, numărul acestora a fost din nou modificat, ajungând la 12: - științe matematice; - științe fizice; - științe chimice; - științe tehnice; - **științe biologice**; - științe agricole și silvice; - științe geologice, geofizice și geografice; - științe medicale; - științe economice, filosofice și juridice; - științe istorice; - științe filologice și literatură; - arte.

În perioada august 1948 - iulie 1955, naturaliștii și biologii români, membri ai Academiei, și-au desfășurat activitatea în cadrul **Secției de științe geologice, geografice și biologice**, condusă de **Eugen MACOVSKI** (1906-1985), biochimist, întemeietorul *Școlii românești de biochimie*, autorul *teoriei biostructurale a vieții*. Această teorie a oferit perspective noi, moderne, în domenii variate ale biologiei (permeabilitatea membranelor, relațiile dintre noxe, organisme și medicamente, originea vieții pe Pământ, cancerogeneza etc.). Eugen MACOVSKI a descris cinetica și a calculat constante de reacții enzimatică, a elaborat noi metode biochimice și fizico-chimice de investigare. A fondat primul *Institut de Biochimie din România*, sub egida Academiei Române.

La conducerea **Secției de biologie și științe agricole**, între 1959 și 1963 s-a aflat **Gheorghe IONESCU-ȘIȘEȘTI** (1885-1967), agronom, coordonatorul incontestabil al *Școlii românești moderne de științe agricole*.

În perioada 1963-1965, **Emil POP** (1897-1974) a fost președinte al secției, acesta asigurând ulterior și conducerea **Secției de științe biologice**, între 1965 și 1974. Cercetările întreprinse de Emil POP au abordat diferite aspecte din domeniul botanicii, precum: istoria vegetației din România, studiul mlaștinilor de turbă, ocrotirea plantelor rare sau în curs de dispariție, citofiziologia și fiziologia plantelor etc. Este autorul monografiei *Mlaștinile de turbă din R.P.R.* (1960), o lucrare de referință pentru botanica românească, în care este evidențiat rolul important al turbăriilor în conservarea speciilor relict. În acest context a depus eforturi susținute pentru declararea unor mlaștini din România ca rezervații naturale. A fost primul palinolog din țară.

În februarie 1965 secțiile de științe matematice și fizice, **de biologie și științe agricole** și de limbă, literatură și arte s-au scindat, înființându-se secțiile: de științe matematice, de științe fizice, de științe chimice, **de științe biologice**, de științe agricole și silvice, de științe filologice, de literatură și arte.

- **Nicolae SĂLĂGEANU** (1907-1988), botanist și fiziolog, a fost președintele Secției de științe biologice între 1974 și 1988. Domeniul principal de cercetare l-a reprezentat studiul fotosintezei în raport cu diferiți factori. A efectuat studii referitoare la acțiunea hormonilor vegetali asupra proceselor fiziologice (succesiunea stadiilor de dezvoltare) și la problema cultivării în masă a algelor. În perioada 1956-1976 a fost președintele *Comisiei Monumentelor Naturii*.
- **Nicolae BOTNARIUC** (1915-2011) a fost președinte al secției în perioada 1990-1995. Activitatea profesorului Nicolae BOTNARIUC s-a axat pe trei direcții principale:

zoologie/sistematică, ecologie și evoluționism. Prin studiile referitoare la procesul evoluției, al variabilității și al rolului factorilor de mediu a contribuit substanțial la înțelegerea proceselor biologice din natură și la fundamentarea *teoriei sistemice de organizare a materiei*. A coordonat activitățile *Comisiei Monumentelor Naturii* și ale *Comisiei Naționale Om-Biosferă* din Academia Română. Începând cu anul 1950 a fost redactor-responsabil al *Colectivului de elaborare a Seriei monografice Fauna României* (periodic al Secției de științe biologice) - pe care o considera „o operă națională de succes”. Acad. Petru-Mihai BĂNĂRESCU, redactor-șef în perioada 1995-2008, succedat de Acad. Marian-Traian GOMOIU (2008-2020) și de Acad. Dumitru MURARIU (redactor-șef din 2021) s-au remarcat printr-o bogată și susținută activitate în cadrul acestei prestigioase colecții academice.

- **Gheorghe ZARNEA** (1920-2012) a coordonat activitatea Secției de științe biologice în perioada 1995-2005. Activitatea sa științifică a urmărit biologia, imunologia și epidemiologia rickettsiilor și a rickettsiozelor, contribuind la eradicarea tifosului exantematic în România. Este considerat întemeietorul *învățământului de microbiologie generală* din România, la a cărui dezvoltare a contribuit prin crearea unor discipline noi ca virologia, imunobiologia, bacteriologia medicală, ecologia microorganismelor, microbiologia industrială. Opera de referință o reprezintă *Tratatul de microbiologie generală*, în cinci volume, publicat între 1983 și 1994. Remarcabil este și *Dicționarul de microbiologie generală și biologie moleculară* (apărut în 2011 la Editura Academiei Române), în colaborare cu Acad. Octavian POPESCU.

Personalități din trecutul biologiei românești, membri ai Academiei Române, creatori de școli cu contribuții remarcabile la dezvoltarea și afirmarea pe plan național și mondial a științelor biologice românești și ale căror nume rămân înscrise în Panteonul științei și culturii naționale.

- **Dimitrie BRÂNDZĂ** (1846-1895), medic și naturalist, a fost ales în vara anului 1879 în rândul membrilor titulari ai Secției științifice. A fost primul care a înființat în România o catedră independentă de botanică, fondatorul *Grădinii Botanice din București* și autorul primului conspect al florei din România (*Prodromul florei României, 1879-1883*), în care sunt descrise 2.100 de specii de plante superioare din Moldova și Muntenia.
- **Paul BUJOR** (1862-1952), zoolog. Alături de Grigore ANTIPA a fost unul dintre creatorii *Școlii românești de hidrobiologie*. A pus bazele învățământului universitar de morfologie animală din țara noastră. A realizat studii de embriologie, de hidrobiologie a lacurilor sărate, de biologie experimentală și a descris pentru prima oară procesele biologice din lacurile sărate, punând în evidență succesiunea stadiilor care au stat la baza formării nămolului din Lacul Techirghiol. Pe lângă activitatea științifică, a avut și preocupări literare.
- **Emanoil C. TEODORESCU** (1866-1949), botanist, una dintre cele mai importante personalități ale biologiei din țara noastră. Vicepreședinte al Academiei Române (1948) și membru corespondent al Academiei de Științe din Franța. Este considerat fondatorul *Școlii românești de algologie și al învățământului universitar de fiziologia plantelor*. A descoperit un nou gen de alge (*Dunaliella*), cu două specii, nouă varietăți și 18 forme noi, a studiat influența acidului carbonic asupra structurii plantelor, mișcările autonome ale unor specii de alge și a descoperit pigmentul ficoeritrina la algele cianoficee.
- **Emil RACOVITĂ** (1868-1947), zoolog, speolog, oceanograf, biospeolog, fondator al unei noi științe - *biospeologia* și al primului *Institut de Speologie din lume* (în 1920, la Cluj). Președinte al Academiei Române (1926-1929). A participat, la bordul navei *Belgica*, la prima expediție antarctică organizată în scopuri științifice complexe (1897-1899). A fost coordonatorul programului *Biospeologica*, printre realizările de excepție numărându-se: explorarea a circa 1.200 de peșteri din Europa și Africa, o colecție impresionantă cu aproximativ 50.000 de specii cavernicole (inclusiv specii noi), 66 de lucrări referitoare la fauna subterană. Pe parcursul a 24 de ani de cercetare dedicați studiului izopodelor (Crustacea) a contribuit esențial la cunoașterea acestui grup, din punct de vedere taxonomic

și evolutiv. Este autorul unei teorii originale asupra evoluției lumii vii și a unei definiții a speciei, considerată o *entitate biologică fundamentală*. A evidențiat modalitățile de adaptare ale organismelor cavernicole, cauzele crizei ecologice, a pus bazele științifice ale ocrotirii naturii în România.

- **Traian SĂVULESCU** (1889-1963), președinte al Academiei Române (1948-1959), botanist, reputat cercetător în domeniul micologiei, fondatorul *Școlii naționale de fitopatologie* recunoscută în toată lumea. A fost inițiatorul și coordonatorul operei floristice de importanță națională - *Flora Republicii Populare Române/Flora Republicii Socialiste România*, serie completă publicată în 13 volume, sub egida Academiei Române. De numele său se leagă realizarea valoroasei colecții *Herbarium Mycologicum Romanicum* (1929-1948), apărută periodic în numeroase exemplare și trimisă la peste 60 de institute din întreaga lume, precum și participarea la elaborarea primei legislații din România privind controlul și carantina fitosanitară. A făcut cunoscută în România, pentru prima dată, *Flora Arabiei* (1928) și *Flora Palestinei* (1935). La inițiativa sa, în anul 1956 a fost înființat *Comitetul Român pentru Istoria și Filozofia Științei* (CRIFST), organism aflat în prezent în subordinea Prezidiului Academiei Române.
- **Wilhelm K. KNECHTEL** (1884-1967), entomolog de origine germană, specialist de renume internațional în domeniul entomologiei generale și aplicate, fondatorul *Școlii românești de entomologie agricolă*. A descris 14 specii de insecte noi pentru știință (Ordinul Thysanoptera), a studiat ortopterele, afidele, coccidele, himenopterele etc. În cadrul Secției de entomologie din Laboratorul de zoologie descriptivă al Facultății de Științe Naturale din București, coordonată de W. KNECHTEL, s-au publicat cinci volume din *Seria Fauna R.P.R.*, editată sub egida Academiei Române.
- **Alexandru BORZA** (1887-1971), botanist, ales membru de onoare post-mortem al Academiei Române în anul 1990. A fost întemeietorul *Grădinii Botanice din Cluj* și al *Muzeului Botanic* (1920). A pus bazele geobotanicii din România, fiind autorul unui impresionant inventar floristic, întocmit în perioada 1947-1949, precum și al *Dicționarului botanic* care include circa 11.000 de nume românești de plante. A participat activ la Marea Unire din 1918. La inițiativa sa și a lui Emil RACOVIȚĂ s-a înființat Parcul Național Retezat, primul parc național din România. În anul 1928 a organizat primul *Congres al Naturaliștilor din România*, împreună cu Emil RACOVIȚĂ. A fost președinte al *Comisiei Monumentelor Naturii* (1938).
- **Constantin MOTĂȘ (MOTAȘ)** (1891-1980), zoolog, ecolog, hidrobiolog, a realizat cercetări sistematice, biologice și zoogeografice asupra hidracarienilor din România și din lume, descriind sute de taxoni noi. Preocupările sale științifice au cuprins teme din domenii variate ale biologiei: zoologie, entomologie, limnologie, biogeografie, ocrotirea naturii, istoria biologiei. A contribuit la dezvoltarea hidrobiologiei și a limnologiei românești, punând bazele unui domeniu nou – *freatobiologia*. Din decembrie 1944 i-a succedat lui Grigore ANTIPA la conducerea Muzeului Național de Istorie Naturală, pe care l-a restaurat până în anul 1948, după distrugerile provocate de bombardamentele armatelor aliate din aprilie și august 1944. Victimă a regimului comunist, a fost închis între 1949 și 1956, fiind eliberat ca urmare a intervențiilor unor renumiți specialiști din Europa. Privarea nedreaptă de libertate i-a permis lui C. MOTĂȘ să solicite, ca reparație morală, înființarea Institutului de Speologie „Emil Racoviță” din București. În 1948 a devenit membru titular al Academiei Române, fiind exclus după 12 zile. Post-mortem, în anul 1990, i-a fost redată calitatea de membru al Academiei Române.
- **Mihail Andrei IONESCU** (1900-1988), entomolog, a contribuit la dezvoltarea învățământului entomologic, formând o *Școală de entomologie* cu remarcabili discipoli. A studiat sistematica, ecologia și zoogeografia insectelor (Protura, Diplura, Collembola, Termitina, Cynipoidea, Asilidae), a efectuat cercetări asupra insectelor din litiera pădurii etc. În anul 1967 a organizat prima *Consfătuire națională de entomologie* organizată în cadrul

Societății de Științe Naturale și Geografie, iar în 1975 a coordonat colectivul de cercetători implicat în realizarea lucrărilor privind fauna de la Porțile-de-Fier.

- **Vasile Gh. RADU** (1903-1982), zoolog, citolog. A inițiat tehnica culturilor de țesuturi și a făcut cercetări într-o varietate de domenii: histologie, morfologie, taxonomie, faunistică și ecologie. Este autorul unui renumit curs de *Zoologia nevertebratelor* (două volume, 1958, 1967) și a două volume referitoare la grupul izopodelor, publicate în Seria *Fauna României* (1983, 1985). A realizat studii referitoare la evoluția glandei suprarenale în seria vertebratelor, citologia canalului deferent, glandele tegumentare ale izopodelor etc. În anul 1955 a înființat *Colectivul de cercetare a faunei solului*, sub egida Academiei Republicii Populare Române.
- **Radu CODREANU** (1904-1987), biolog și citolog, cu preocupări în domeniul zoologiei nevertebratelor, parazitologiei, citologiei și sistematiei protistelor, sistematiei și zoogeografiei turbelariatelor, faunei Mării Negre (epicaride, riocefali, crustacee parazite). A studiat dezvoltarea și interrelațiile la insectele chironomide parazite, intersexualitatea la insectele din Ordinul Ephemeroptera, reacțiile neoplazice la nevertebrate. A descris mai multe specii și genuri noi și a formulat noi ipoteze privind evoluția Regnului Animal. Este autorul unei concepții originale în domeniul biologiei generale, pe care o consideră o *sinteză explicativă a lumii vii*.
- **Petre JITARU** (1905-1989), specialist în domeniul fiziologiei animale comparate, s-a remarcat printr-o bogată activitate didactică și de cercetare desfășurată la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, unde a format o adevărată *Școală de fiziologie*, deschizând direcții noi de cercetare în diverse domenii, precum: fiziologie ecologică, biologie celulară, biofizică, biomembranologie etc. S-a implicat în amenajarea noii Grădini Botanice și a contribuit la înființarea *Stațiunii de Cercetări Biologice, Geologice și Geografice „Stejaru”* din localitatea Pângărați, județul Neamț (1956) și a *Centrului de Cercetări Biologice* din Iași (1968).
- **Mihai BĂCESCU** (1908-1999), zoolog, oceanolog și muzeograf, creatorul *Școlii românești de oceanografie biologică, carcinologie și muzeografie*. În 1965 a înființat *Sectorul de biologie marină al Academiei Române*. A contribuit semnificativ la activitatea *Colectivului de Faună* al Academiei Române, iar în anul 1964 a devenit director al Muzeului Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” - unde a creat un puternic nucleu de taxonomiști și sistematicieni carcinologi, specialiști de nivel mondial. A descris 353 de taxoni noi pentru știință, dintre care 340 aparțin grupului crustaceelor peracaride. S-a remarcat și ca un veritabil etnozooloog, domeniu în care a publicat 18 lucrări, de o valoare excepțională.
- **Petre-Mihail BĂNĂRESCU** (1921-2009), zoolog, ihtiolog, biogeograf, a avut contribuții recunoscute de comunitatea științifică internațională în domeniile: taxonomie, filogenia și biologia peștilor dulcicoli și marini din România, sistematica peștilor de apă dulce aparținând familiilor Cyprinidae și Cobitidae din Europa și Asia, probleme generale de zoogeografie, zoogeografia peștilor și a nevertebratelor de apă dulce din Europa, specia și speciația, ocrotirea naturii etc. Remarcabile sunt cele trei volume din *Zoogeography of Fresh Waters* (1990, 1992, 1995) – una dintre cele mai valoroase realizări pe plan mondial în domeniul biogeografiei, publicate în prestigioasa Editură Aula-Verlag, Wiesbaden, la care Acad. Petre - Mihail BĂNĂRESCU a lucrat între anii 1966 și 1988. La Institutul de Biologie București al Academiei Române a realizat o impresionantă colecție de pești de apă dulce din Eurasia, America de Nord, Africa. Într-o perioadă zbuciumată din istoria României, marcată de frământări politice și instalarea regimului comunist, Petre BĂNĂRESCU a fost victima nedreptăților. Fiind acuzat de „opinii dușmănoase” împotriva orânduirii comuniste, a fost arestat și trimis abuziv în lagărul de muncă forțată de la Canalul Dunăre-Marea Neagră, unde și-a ispășit pedeapsa în perioada mai 1950 - mai 1951. Prin contribuțiile științifice excepționale și recunoașterea pe plan internațional, academicianul Petre-Mihail BĂNĂRESCU se numără printre personalitățile de primă însemnătate care au marcat istoria biologiei românești în a doua parte a secolului al XX-lea.

- **Nicolae BOȘCAIU** (1925-2008), botanist a cărui activitate științifică a fost axată pe taxonomie vegetală, floristică, fitosociologie, fitogeografie și palinologie. În domeniul ocrotirii naturii s-a preocupat de protecția genofondului și a asociațiilor vegetale, contribuind la înființarea unor noi rezervații naturale în Transilvania. A inițiat și a promovat direcții inedite privind cercetarea botanică din România: aeropalinologia, analiza sporo-polinică în sedimentele din peșteri, aplicarea matematicii în studiul structurii vegetației. Din anul 1988 a fost președinte al *Subcomisiei Monumentelor Naturii din Cluj-Napoca*, iar în 1990 a devenit secretar științific al Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române.
- **Marilyn Gist FARQUHAR** (1928-2019), membru de onoare, soția biologului G. Emil PALADE - laureat al Premiului Nobel pentru fiziologie sau medicină (1974). După ce și-a susținut doctoratul în patologie experimentală (1955) a lucrat în cercetare la Universitatea din Minnesota, ulterior la Universitatea din San Francisco, la Universitatea Rockefeller și la Universitatea Yale. Și-a desfășurat activitatea în domenii precum: biologia celulară, patologia experimentală, nefrologie, endocrinologie, studiul celulelor sangvine (în special leucocitele polimorfonucleare), reciclarea membranelor. S-a numărat printre primii cercetători din SUA care au utilizat microscopul electronic în cercetare. A descris pentru prima dată ultrastructura glomerulului renal, a nevroglii și a glandei hipofize în condiții normale și patologice.
- **Mihail ȘERBAN** (1930-2004), biochimist, a efectuat cercetări referitoare la biochimia comparată a proteinelor cerebrale și musculare, sinteza de noi compuși macromoleculari derivați de la amiloză și amilopectină cu aplicații în biochimia analitică și preparativă, caracterizarea unor enzime integrate în diferite catene metabolice, mecanismele de reglare și control metabolic etc.
- **Constantin (Costin) RĂDULESCU** (1932-2002), speolog și paleontolog, unul dintre primii cercetători români moderni ai micromamiferelor din Miocen până în Cuaternar. A studiat fosilele mamaliene, inclusiv cele umane, din sedimentele cavernicole din partea centrală a Dobrogei și din unele peșteri din Carpați. A descris pentru prima dată 17 genuri, 28 de specii și 17 subspecii, între care genurile *Barbatodon* și *Kogaionon* - unicele genuri de mamifere multituberculate din Cretacicul superior din Țara Hațegului și din Europa, precum și *Crivadiatherium* din Eocenul medio-superior, cunoscut, până la data descoperirii acestuia în zona Crivadia din Țara Hațegului, doar în Egipt și Anatolia.
- **Constantin TOMA** (1935-2020), specialist în morfologia și anatomia plantelor. Cercetările sale au abordat diferite aspecte ale biologiei vegetale: corologie, floristică, histologie și embriologie, xilotomie, fenologie, anatomie (comparată, ecologică și experimentală). A studiat 30 de ecotipuri, 160 de soiuri, 550 de specii, încadrate în 190 de genuri și 70 de familii. De remarcat că niciunul dintre acești acești taxoni nu a mai fost cercetat (din punct de vedere morfo-anatomic) până atunci în România.
- **Marian-Traian GOMOIU** (1936-2021), biolog și oceanolog, specializat în ecosisteme acvatice (ecologie marină și costieră, factori ecologici, bentos, ecologia populațiilor de zooplancton), taxonomie (spongieri, moluște), prognoze ecologice și studii de impact, conservarea naturii (recife artificiale), studiul biodiversității. Profesorul Marian - Traian GOMOIU a fost unul dintre cei care au pus bazele ecologiei marine moderne în România, contribuind esențial la cunoașterea dinamicii biocenozelor marine bentale și a fenomenului eutrofizării Mării Negre. A fost primul cercetător din România care a făcut observații directe, prin scufundare, asupra compoziției biocenozelor bentale marine. Între 1990 și 1993 a inițiat organizarea celei mai importante arii naturale protejate din România, o zonă unică la nivel european, fiind primul guvernator al *Rezervației Biosferei Delta Dunării*.
- **Dan MUNTEANU** (1937-2017), ornitolog. A realizat cercetări avifaunistice, de ecologie, biologie și migrație a păsărilor, de ornitogeografie și de sistematică. De numele său se leagă înființarea *Societății Ornitologice Române* (1990), pe care a coordonat-o până în 2002. Din anul 2000 a fost președintele *Comisiei pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii* din Academia

Română, contribuind la reorganizarea și funcționarea Comisiei într-o perioadă cu schimbări legislative importante, ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană. A participat la extinderea rețelei de arii protejate în România, la implementarea legislației Uniunii Europene în domeniul conservării biodiversității și al protecției patrimoniului natural.

Începând cu anul 2006, Academician **Maya SIMIONESCU** coordonează activitatea Secției de științe biologice a Academiei Române. Vicepreședinte al Academiei Române în perioada 1998-2006, președinte al *Fundației Naționale pentru Știință și Artă* care funcționează sub egida Academiei Române, membru al *Academiei de Științe Medicale* din România și membru de onoare al *Academiei de Științe a Moldovei*.

În prezent, Secția de științe biologice include:

7 membri titulari:

- Maria-Luisa FLONTA (https://acad.ro/acad_membri/membri/Flonta_Maria.html)
- Ileana MÂNDUȚEANU (https://acad.ro/acad_membri/membri/Manduteanu_Ileana.html)
- Dumitru T. MURARIU (https://acad.ro/acad_membri/membri/Murariu_Dumitru.html)
- Octavian POPESCU (https://acad.ro/acad_membri/membri/Popescu_Octavian.html)
- Lucia-Doina POPOV (https://acad.ro/acad_membri/membri/Popov_Lucia.html)
- Anca Volumnia SIMA (https://acad.ro/acad_membri/membri/Sima_Anca.html)
- Maya SIMIONESCU (https://acad.ro/acad_membri/membri/Simionescu_Maya.html)

6 membri corespondenți:

- Alexandru BABEȘ (https://acad.ro/acad_membri/membri/Babes_Alexandru.html)
- Mariana Carmen CHIFIRIUC (https://acad.ro/acad_membri/membri/Chifiriuc_Carmen.html)
- Dan COGĂLNICEANU (https://acad.ro/acad_membri/membri/Cogalniceanu_Dan.html)
- Gheorghe COLDEA (https://acad.ro/acad_membri/membri/Coldea_Gheorghe.html)
- Leontin Ștefan PÉTERFI (https://acad.ro/acad_membri/membri/Peterfi_Leontin.html)
- Cătălin TĂNASE (https://acad.ro/acad_membri/membri/Tanase_Catalin.html)

5 membri de onoare din străinătate:

- Bruce Michael ALBERTS (SUA)
- Jean-Jacques ASKENASY (Israel)
- Aharon OREN (Israel)
- Ion TODERAȘ (Republica Moldova)
- Sylvester E. VIZI (Ungaria)

Secția de științe biologice coordonează activitatea a **patru institute de cercetare:**

- *Institutul de Biochimie*, București
- *Institutul de Biologie*, București
- *Institutul de Biologie și Patologie Celulară „Nicolae Simionescu”*, București
- *Institutul de Speologie „Emil Racoviță”*, București, Colectivul de Speologie Cluj-Napoca

În coordonarea Secției de științe biologice își desfășoară activitatea **trei comisii:**

- *Comisia pentru organisme modificate genetic (OMG) (președinte: Acad. Octavian POPESCU)*
- *Comitetul național pentru științe biologice (președinte: Prof. Dan COGĂLNICEANU, m.c. al Academiei Române)*
- *Comisia de oceanologie și limnologie (COLAR) (președinte: Prof. Dan COGĂLNICEANU, m.c. al Academiei Române)*

Bibliografie

Rusu Dorina N., *Membrii Academiei Române, Dicționar, Partea I (A-L)*, Editura Academiei Române, București, 2023.

Rusu Dorina N., *Membrii Academiei Române, Dicționar, Partea a II-a (M-Z, Anexe)*, Editura Academiei Române, București, 2023.

Simionescu Maya, Popescu Octavian (Coord.), *Științele biologice din România*, vol. 32, *Colecția Civilizația Românească*, Editura Academiei Române, București, 2021.

Material întocmit de Dr. Sanda Maican
Secretar științific
Secția de Științe Biologice